

Spørgsmaal og Svar.

Spørgsmaal.

1.

Johan Otto von Cappelen var født i Throndhjem 1757 (døbt i Vor Frue Kirke 21 Oct. s. A.) og blev Paaske 1774 »15 A. gl. confirmeret i Akershus Slotsmenighed. Senere blev han ansat som Corporal i Søndenfjeldske nat. Infreg., hvilket han var. da Faderen i 1777 søgte om, at han maatte blive optagen som Elev af den matematiske Skole i Christiania. Senere kom han til Danmark, hvor han var Premierlieut. i fyenske Regiment lette Dragoner, da han 13 Juni 1806 udnævntes til Second-Ritmester i samme Regiment; Tilsidst blev han Major ved jyske Regiment lette Dragoner (5te Dragonregiment) med Garnison i Randers, hvor han paa en Månøvre styrtede med Hesten og forslog sig i den Grad, at han blev transporteret død hjem. Han ægtede, medens han endnu stod ved fyenske Dragonreg., Enken efter en Kjøbmand Schak i Odense, der med Cappelen ikke skal have havt Børn, men af sit første Egteskab derimod flere. Kan der gives yderligere Oplysninger om denne Major von Cappelen, hans militære Stillinger, Dødsdag og om hans Hustrue, hendes Navn, Fødested og Fødselsdag, Giftermaal, Død o. s. v. samt om hendes 1ste Mand og deres Børn? En tydsk adelig(?) Familie von Cappeln skal ifølge Genealogisches Taschenbuch der adeligen Häuser for 1883 (8de Aargang) S. 86, leve i Rendsborg, og Stamfaderen Henrik von Cappeln være født 19 Juli 1813 i *Aalborg*. Staar denne Familie i nogen Forbindelse med hin Dragonmajor?

Archivassistent E. A. Thomle.
Christiania.

2.

1. *Margrete Clausen* (født $\frac{3}{6}$ 1712) blev 1735 gift med daværende Borgermester i Roeskilde *Morten Munthe* († $\frac{4}{6}$ 1763 som Etatsraad og Høiesteretsassessor). Hun døde som Enke i Marts 1769 i Kjbhvn. — Hvem var hendes Forældre (der muligvis har boet i eller ved Roeskilde)? Der er maaske nogen

Grund til at tro, at hendes Fader har hedt »Johan« og hendes Moder »Christine«.

2. *Anna Margrete Krüger* blev $\frac{7}{6}$ 1797 (i St. Nicolai Kirke i Kjøbenhavn.) viet til daværende Seminarielærer paa Blaagaard *Eiler Christopher Kausbøll Munthe* († $\frac{10}{3}$ 1814 som Rector ved Nyborg Skole). Hun døde som Enke $\frac{16}{3}$ 1826 i Kjøbenhavn. — Hvem var hendes Forældre og naar var hun født? Det siges, at hendes Fader skal have havt en eller anden Befatning ved Hoffet eller et af de kongl. Slotte i Danmark; maaske kan han have været den Friderich Krüger, der 1784—87 (saavel som flere Aar før og senere) var Kammerlaquai. Anna Margrete Krüger (Fru Rectorinde Munthe) havde en Søster Christiane Krüger (gift med Regiments- og Berg-Chirurg Johan Abraham de Besche paa Kongsberg) og desuden en Broder Johan Hartvig Ernst Krüger, der var Officer og traadte af som Major (eller Capitain) paa Vartpenge ca. 1808 og boede i Kjøbenhavn.

3. *Cathrine Charlotte Rumler* (Enke efter en Capitain Jørgen Bendix v. Oppen) blev $\frac{3}{11}$ 1810 (i Garnisonskirken i Kjøbenhavn.) viet til Kammerraad, Chef for Brandforsikringskontoret smstds. *Eiler Christopher Kausbøll Munthe* († $\frac{3}{4}$ 1813 i Kjøbenhavn.), en Fætter af forannævnte Rector E. C. K. Munthe. Hvem var hendes Forældre, naar og hvor var hun født, og naar og hvor døde hun? (Hun skal have overlevet sin 2den Ægtefælle).

4. *Hartvig Kaas Munthe*, født 1755 i Sogndal (i Norge), blev Student ved Kjøbenhavn's Universitet $\frac{3}{10}$ 1777 og studerede Theologi. Han siges død (rimeligvis efter 1793) ugift som »Skolelærer i Danmark«. Hvor og hvad Tid indtraf hans Død?

Velvillige Oplysninger angaaende Ovenstaaende bedes om muligt snart og helst direkte tilstillet Undertegnede under Adresse Frederiksstad (Norge).

Hartvig Munthe,
Ingenieurlieutenant.

3.

Henrik Nielsen Knutz — efter en Familietradition født i Jylland og Søn af en jydsk Herremand — var 1773—74 i Tjeneste

paa Tjele i Viborg Amt; 1774—78 hos Konferensraadinde Hellesen til Skuderup i Præstø Amt; derpaa 4¹/₂ Aar ansat ved Toldvæsenet i Vordingborg. Efter kgl. Resol. af 21. Decbr. 1785 Visiteur ved det københavnske Toldvæsen; død 11. Decbr. 1787 i Hans Hindrups Hus i Laxegade. Han var gift med Elisabeth Magdalene Ziegler eller Segler, f. i Christiania 1743, † i Liunge (Sorø Amt) 1828, Datter af Vandmester Ziegler.

Enhver yderligere Oplysning om fornævnte H. N. Knutz og hans Ascendenter modtages med Taknemlighed af

Tage Algreen-Ussing,
studiosus juris,
Valdemarsgade Nr. 24. Kbhvn. V.

4.

Magister *Elias Hermansen Thiligner* eller Thillinger, en Bergenser, var Sognepræst til Vikør fra 1666 til 1685 — efter Sagnet tillige Provst i Hardanger — og døde 1689¹). Han var en lærd Mand og skal have efterladt i Manuskript en af ham forfattet *Veiledning til Præsteembedets rette Førelse*.

Han var gift med Sophia Fresch (Frisch)²), der ogsaa skal have været fra Bergen og døde sindssyg efter Manden. Deres Afkom sees, forsaavidt den kjendes af følgende Tabel. (Side 71).

Enhver Oplysning om ovennævnte Magister Elias H. Thiligner og Hustru, om deres Herkomst, deres Børn m. m. modtages med Taknemmelighed af

Chr. Løvvig,
Lensmand i Fjære, Søndhordland.

Svar paa Spørgsmaal.

I.

Lidt om Familien Prydz i Norge.

Den i dette Tidsskrifts 1ste Bind (Omslaget) omhandlede Lieutenant Hans Prydz, om hvis Hustru og Børn Biskop, Dr. theol.

¹) Han eiede en *Odelsjordepart* i Helleland i Ullensvang, hvilken han solgte 1678.

²) En Johan Hermansen Frisch var Hører ved Bergens Latinskole 1647—68 (D. Thrap: Bergenske Kirkeforh. S. 106).

Mag. Elias Thiligner.

Herman T., Gaardbruger i Vikør, hvor han levede 1690.	Joachim T., Foged i Ryfylke fra 1718— 1721.	Elias T., var Præst (muligens Elias T., der 1701 var Præst i Notmarke paa Als. Wiberg II. 462).	Margrethe T., † 1745 paa Hjelmevig i Skonevig. * Peder Christophersen Snee, Gaard- bruger paa Hjelmevik, † 1732. 6 B.
Christopher P. Snee, paa Hjelmevik; Lens- mand i Skonevik c. 50 Aar. † 1730 (jord- fæstet $\frac{12}{6}$) 86 $\frac{1}{2}$ A. gl. * Martha Sjurs- datter Molnæs. † 1801, 87 A. gl.	Lars P., Lars P., † 1793 paa Sæbø i Etnæ. * Ragnhild Stensdatter Nord- Ebne. Afkom i Etnæ.	Margaretha P., † 1746. * Tallak Larsen paa Langeland paa Stovøen, † 1765. Afkom paa Stor- øen, i Fitje og Finaas.	Sophie P., * Asmund Tjæransen. Afkom i Vikedal. Johanne P., P. Sjø paa Halsnø * 1) Johannes Knudsen, † 1751. 2) Tøgger Olsen, begge Lens- mænd. Afkom i Fjælberg.
Peder E., † 1815, 70 A., gl. Lensmand.	Lars E., † 1830, 84 A. gl. Kløkker i Skonevik.	Christopher E., † 1829 80 A. gl. Gaardbruger paa Fjære.	Kari E., † 1830. * AmundHah- tørsen Tvedt. Guri E., † 1832, 30 A. gl. * 1) Lensmand Peder Chr. Hjelmevik, † 1792, 49 A. gl. 2) Tollak Jonsen Lek- næs, † 1844, 71 A. gl.
Peder C., † 1792 49 A. gl., Lensmand i Skone- vik,	Sjur C., † 1796, 49 A. gl. Gaardbruger paa Hauggerd.	Elias E., † 1818, 70 A. gl. Gaardbruger paa Løvereide.	Lars C., † 1830, 77 A. gl. Gaardbruger paa Anestad. Margaretha C., † 1745 som Barn.
	Christopher C., † 1818, 67 A. gl. Gaardbruger paa Dueland.	Nils C., † 1830, 77 A. gl. Gaardbruger paa Ebne.	Lars C., † 1830, 77 A. gl. Gaardbruger paa Anestad.

Engelstoft i Odense allerede tidligere i 2det Bind Side 365 fl. har meddelt nogle Oplysninger, havde ogsaa den 30 Juli 1729 en Søn Engebret til Daaben i Vinje Kirke i Øvre Telemarken, der imidlertid maa være død i ganske ung Alder. Faderen kaldes rigtig nok i Kirkebogen Lieut. Hans Prøids; men det er, efter hvad der nedenfor nærmere vil blive oplyst, ingen Tvivl om, at der herved menes den i Spørgsmaalet nævnte Lieut. Hans Prydz, hvis Familienavn i det 17de og 18de Aarhundrede stadig var Gjenstand for en temmelig vilkaarlig Skrivemaade. Da denne Lieut. Hans Prøids imidlertid ikke oftere nævnes i Vinjes eller de omkringliggende Sognes Ministerialbøger, og man heller ikke iøvrigt har fundet ham nævnt, er det vistnok klart, at hans Ophold i Norge og specielt paa de nævnte Kanter af Landet ikke kan have været af nogen lang Varighed. Sandsynligvis har han ogsaa kun været paa et Besøg hos sin endnu dengang i Live værende Moder Mette Dorothea Lorentz (eller Lorentzen), der da som Enke efter Sognepræsten til Id (og søndre Fredrikshald) Hr. Hans Jacobsson Wolf¹⁾ levede hos

¹⁾ Cfr. M. Arnesen, Haldensia, 2 H. S. 18, hvor han nævnes blandt Sognepræsterne til Id, uden at Forfatteren har været opmærksom paa, at han under Navnet Johan Jacobsen Wulf Side 24 ogsaa nævnes blandt Capellannerne. Hr. Hans Wulf var nemlig først fra 1666 Capellan hos Hr. Nils Olufssøn Dorph, Sognepræst til Id, efter hvis Død han i 1668 blev Sognepræst og aflagde Ed som saadan 28 Sept. s. A. Han levede paa Fredrikshald 1716, hvor han eiede Hus paa Sydsiden, men var allerede dengang gammel og svag. I Begyndelsen af det følgende Aar afgik han ved Døden (B. Moe, Aktstykker til den norske Krigshist., S. 2:1 Noten). Han var gift 2 Gange 1) med Maren Dorph, Datter af Formanden Hr. Nils Dorph og Petronelle (Christophersdatter Fris, og 2) med Mette Dorothea Lorentz (eller Lorentzen), om hvem nogle Oplysninger findes ovenfor. Med hende havde han ingen Børn, men af sit første Ægteskab efterlod han sig følgende 6 Sønner og 6 Døttre: 1) Jacob Wulf, der døde 1710 som Sognepræst til Tostrup og Uggeløse paa Sjælland (cfr. S. V. Wiberg, Bidrag t. en alm. Dansk Præstehist., III S. 370. Han efterlod sig følgende 5 Børn: Nils, Hans, Christian, Ulrik Christian og Maren Wulf. 2) Nils Wulf i Amsterdam, hvor han døde før 1719 efterladende sig en Søn Jan Wulf og en Datter Maren Wulf. 3) Ole Wulf, født paa Fredrikshald 1681. Han var først Rector ved Fredrikshalds Skole, men fik 26 Juli 1719 Bestalling som Sognepræst til Drangedal, hvor han døde i 1722. Han var gift med Else Dorothea Prydz, en Datter af Stedmoderen i hendes første Ægteskab med Raadmand Engebret Erichssøn paa Fredrikshald, saaledes at Wulf og hans Hustru altsaa vare saakaldte sammenbragte Børn. Med hende fik Wulf 3 Børn: Hans Jacob, Engebret og Maren Wulf. Efter Mandens Død æg-

sin Datter Else Dorothea Prydz, der først havde været gift med Sognepræsten til Drangedal Hr. Ole Hanssøn Wulf og nu levede i nyt Ægteskab med Hr. Søren Schjelderup, Sognepræst til Vinje. Ifølge en Designation over sluttede Skifter i Nedre Borgesyssels Provsti, hvis Skifteprotokoller ikke længere ere i Behold, sees det,

tede Enken 2den Gang Sognepræst til Vinje Søren Schjelderup, der døde uden Børn 1736, en Søn af Hr. Augustinus Schjelderup, Sognepræst til Laurdal i Jarlsberg. 4) Peder Wulf, der 1719 opholdt sig paa Gimsø Kloster ved Skien. 5) Mathias Wulf, der 1719 var i Kjøbenhavn. 6) Petronelle Wulf, der var gift med Controlleur Rawert. 7) Agnetha Wulf, der 1719 var Enke efter Hr. Nils Bonsach. 7) Nils Wulf junior. 9) Mette Wulf, der var Enke efter Hr. Peder Sørenssøn Halden, som under 22 Marts 1700 i Faderen, Hr. Søren Arvidssøn Haldens Svaghed blev ham adjungeret i Embedet med Ret til at succedere ham som resid. Capellan paa Halden. Efter Ansøgning af Frederikshalds Borgere blev han efter Svigerfaderens Død under 19 Marts 1717 udnævnt til Sognepræst til Id, men døde allerede 1719. Han efterlod sig 2 Døttre Maren og Mette Dorothea Halden. 10) Elen Wulf, der var gift med Lieutn., senere Capit. Peter Brun. 11) Maren Wulf, der var gift med Mr. Tausan, og 12) Anna Wulf, der var gift med Hr. Laurits Storm, † 1726 som Sognepræst til Askim (cfr. om ham B. Moe, Actstykker til den norske Krigshist., S. 236. Noten). — Hr. Hans Jacobssøn Wulf havde 2 Hel-Søskende og 2 Halv-Søskende, nemlig: 1) Just Jacobsøn Wulf til Molland i Landvigs Hovedsogn i Homedals Præstegjeld, hvor han døde 1711 (begr. 15 Decbr. s. A.), 77 Aar mindre end 8 Dage gl. Molland fik han ved 1661 at ægte Dorothea (ikke Anna) Christensdatter Torup, † paa Molland 1708 (begr. 11 Febr. s. A.) 77 A. gl., Enke efter Jacob Henrikssøn Friis til Molland. I Ægteskab med Jacob Friis havde Dorothea Torup 5 Døttre, og med sin 2den Mand ligeledes 2 Døttre, nemlig: a) Agnetha Wulf, der blev gift 1) i Landvig 3 Oct. 1694, (trol. 15 Sept. s. A.) med Hr. Mogens Lauritssøn Lind, † 11 Aug. 1695 som Sogepæst til Holt og Provst i Nedenæs Provsti (cfr. A. Faye, Bidrag til Holts Presters og Prestegjelds Hist., S. 19—25), og 2) i Landvig 17 April 1705 med Anders Grue, Borger i Christiania. b) Dorothea Wulf, der ligeledes var gift 2 Gange: 1) med Toldbetjent i Arendal Fredrik Bast, med hvem hun havde 2 Børn, og 2) i Arendal 16 Decbr. 1705 (i følge kgl. Bevilling af 5 Mai s. A.) med Lars Gregerssøn, Borger i Arendal, der var hende beslægtet i 3 Led. I sit sidste Ægteskab havde hun 3 Børn, der imidlertid alle døde i en ung Alder, hvorfor Ægtefolkene under 27 Febr. 1711 oprettede et gjensidigt Testamente, der erholdt kgl. Confirmation den 10 April s. A. — 2) Elcken Jacobsdatter Wulf, gift 1) med Laurits Lauritssøn Thurmann, og 2) med Johan Povelssøn Riis. 3) Else Børgesdatter, gift 1) med Frederik Børgessøn, † 1690, og 2) med Hans Nilssøn Kierulf. 4) Agnetha Børgesdatter, † 1708, gift med Christoffer Nilssøn Sand. — Else og Agnetha vare Døttre af Børge Trulssøn og Agnetha Larsdatter († 1689), der altsaa først maa have været gift med en Jacob Wulf, muligens Hr. Jacob Jacobssøn Wulf til Østofto.

at den 14 Marts 1738 blev Skiftet sluttet »efter Mad. Mette Dorothea Sal. Hr. Hans Wulffs paa Vesterlandet ved Døden afgangen, mellem hendes Børn og Børnebørn: 1. Peder Prydtz. 2. Sl. Lieut. Prydtzes Børn Peder Blanckenborg Prydtz, Gerhard Hartvig Asch Prydtz, Mette Dorothea Prydtz, Karen Mule Prydtz, Caroline Sophie Prydtz og Else Sl. Hr. Wulffs Børn Hans Jacob Wulff, Engelbret Wulff og Maren Wulff. En Broderlod udgjorde 42 Rd. 1 $\frac{1}{2}$ 10 $\frac{1}{5}$ β og en Søsterlod 21 Rd. 2 $\frac{1}{2}$ 17 $\frac{2}{5}$ β , hvorhos der til Slutning tilføies: »Den myndige Søn annamede selv sin Lod og besørger, at Børnebørnene, der alle ere langt fraværende, bekommer hver deris, der er saa lidet, at de selv strax paa dennem ved deris Formyndere anvendis. Uagtet man efter Ordstillingen nærmest skulde antage, at ogsaa »Else Sl. Hr. Wulffs« var en Datter af »Sl. Lieut. Prydtz« er dette dog ei Tilfældet, hvorimod hun var en Søster af Lieutenanten og en Datter af Arveladersken, hvilket ogsaa viser sig deri, at der tales om hendes »Søsterlod«. Ifølge Vinje Ministerialbog holdt Sognepræsten til Laurdal (i Øvre Thelemarken) Hr. Boje Normann den 1 April 1733 i Vinje Kirke Ligtale over »min (o: Sognepræsten Søren Schelderups) Sl. Sviger Moder Mette Dorothea Sl. Hr. Wulfs, Patre Assessor Petter Lorentz, Mat. Ane Nielsdatter Meng¹⁾, 62 A. gl.«

¹⁾ Hun var Datter af den rige Præsident Nils Hansson Meng paa Fredrikshald, hvis (forøvrigt ufuldstændige) Slægtregister findes i Haldensia, udg. af M. Arnesen, 1 H. S. 43. fl. — Præsident Nils Meng var allerede i 1653 bosat paa Halden, der da var et Ladested, idet han den 16 Novbr. d. A. sammen med Peder Olsson Normand supplicerede om at der maatte blive opnævnt Mænd til at besigtige de Brokar og Dæmninger som Supplicanterne havde ladet opføre, for at hindre Tistedalselvns Udskjæringer, hvorved Stedet ganske vilde være blevet »ruineret«, samt om at de fornødne Midler saavel til de anvendte som senere Omkostninger derved maatte blive anvist paa det Offenlige. Under 15 April 1664 indgav han sammen med begge sine Svigersønner Mathias Biørn og Peder Olsson Normand følgende Ansøgning:

»Stormegtigste, Høybaarne første allernaad.

Herre och Konning!

Eders Kongl. Maysts Allerunderd: andragis, hvorledis wi Underschreffne Eders Kongl. Maysts Ringe Arfue Tienere, paa Halden udj Norge Residerende, efter Hans Exelentz Hr. Statholder Welb. Hr. Niels Trolle samt Hr. General Lieutenant welb. Jørgen Bielchis Anmodning paa eders Kongl. Maysts wegne, Allerunderd. haffuer udj Forleden feigdte antagen huer sine forretninger, Saasom ieg Niels Hansen Meng, Landt Commissarie och tillige proviant Commissariæ Bestilling, efter at ieg tilforn haffuer opvarted eders

og kort før den 25 Juni 1732 ligeledes over »min Sl. Hustrue Else Dorothea Engelbretsdatter Prøids, Patre Sl. Engelbret Erichsøn, Matr. Mette Dorothea Petters Datter Lorentz«, der døde 41 A. gl. og saaledes maa have været født c. 1691. I Kirkebogen har

Kongl. Maysts Tieneste, udj mindre och meere forretninger offuer 24 Aars tiid, Jeg Mathias Biørn, som eders Kongl. Maysts Ringeste Tienere och Tolder her paa dette Sted (efterdi Seillatzen da her wed Grenserne och Tienesten ved en fuldmægtige efter Hans Ex. Hr. Statholders godfindende kunde forrettis) giffuen Adjutant Charge och tillige Commanderit offuer dj Norsche Schierbaade, samt ieg Peder Oluffsen Nordmand som Major offuer Landt Regimentet, Sambtilig udj allermueligste vnderd formoedelige som Troe Tienere huer sin anbetroede bestilling efter ordre haffuer forrettet och derfor giort fornøylig Reede och Regnschab, hafuer derforuden trende sinde Fienden dette Sted hafr attaqueret troeschyldigen tieniste och fornemlig udj beleyrings tiid conserveret dend Kongl. Guarnison med forfrischning af Voris Huuse och midler des leylighed vi aller vnderd: vil hafue refererit til Wel Ermelte Her. Statholder och Her General Lieutenant Bielche, End och udj ald Vnderdanighed at Erkiende kongl. Naade hafr Wi W- begiert och W- befallit Vdmonderit huer sin frj Rytter til hans ko: Ma: och Fædrenelands Tienniste, efter derom Her Statholders beviis, hafuer och Vdenfor Stedit taget stor schade af fienden for samme Naadte anbetroede forretninger paa Voris Middel och brug; Er endnu saalænge Gud sparer Liffuet och helbred, udj ald Vnderdanighed at giøre Tieniste om behoff giøris; Søger Woris brød och lifs ophold Ved dj Midler, landet giffuer, saasom Ved noget Ringe Saugebrug, som altid hafuer Verit it frit och Almindelig landebrug for Adel och bunde, och til Ende bruger huer af os tuende flom Sauger; Tømmeret dertil kiøbis meesten deel i Sverrig, hvoraf giffuis i Told til dj Suensche af huer tylt 6 Tømmer en half Rixdaler; Eders ko: Ma: Nyder schat af Saugerne, som wi giffuer lige Ved andre och Told af dellernis Vdførsel, huis deller paa samme Sauger schieris, schal Vere Borgerschabit Præsenterit, Ellers hafuer jeg Peder Oluffsen Ved Hr. Rigens Admiral och Her. Gen(eral)lieut. Welbr. Jørgen Bielchis tilhielp ladet bygge och bekoste it Skiberom brugt til defension med 30 fulde porter, som och udj seeniste feide vaare tilsagt at giøre tieniste och paa Reisen til Christiania stødte, som ieg med 400 Rxdl. Bekostning maatte lade reparere, giør hans Ko. Ma. deraf Told och rettighed lige Ved andre Monderede Skibe. Nu efter Streebis vi fattige Mend, af de Nye forordnede Borgemestere udj Fridrichstad samme Voris Ringe brug at forlade, eller och at tage borgerschab udj Fridrichstad. Leffuer udi aller Underd. forhaabning, efterdi Wi sidder her paa dend yderste Punct af Landet och samme ringe brug och Nering bestaar meesten deel af Sverrig och Bohuus Lehn (Undtagen min Mathias biørns Naad: anbetroede bestilling) och Wi fattige folch udj denne passerende Krigstid er Ruineret paa Middel och formue, hafr och iche lerdit nogen borgerlig Handel och Traficq at drifue, Eders Ko. Ma: Naad: Ville forunde os, som gamle kongl. Tienere dend kongl. Naade at Vere umolesterit af Fredrichstads byes øffrighed: Wi Erbyder udi ald Underdanighed at lade os taxere af eders Ko. Ma. høytbetroede Statholder her udj Landet til fornøden

der oprindeligt efter Engelbret Erichsson været tilføjet »Raadmand paa Fredrikshald«, men dette er igjen overstrøget, uvist af hvilken Grund. Det forholder sig imidlertid ganske rigtigt, at Engebret Erichsson, der den 28 Sept. 1665 af Statholder U. F. Gyldenløve

— — — — —

tiemiste, huor och Naar behöffuis, och Vdi ald Vnderdagnighed for Varter. Denne Ansøgning gav det første Stød til, at Halden fik Kjøbstedsprivilegier, idet det ved kgl. Rescript til Statholder Gyldenløve af 5 Maj 1664 blev ham befaleet, personlig at begive sig til Stedet og det »med flid besigtige eftersom os »samme Stedtz Conservation er meget magtpaaliggendis«, og derefter »med det forderligste« indkomme til Cancelliet med sin Erklæring. Efter at Stedet derefter under 12 April 1665 havde erholdt Kjøbstadsprivilegier, fik Gyldenløve den 22 April s. A. Bemyndigelse til at beskikke de fornødne Embedsmænd i Byen, og den 23 Juni næstefter fik Nils Hansson Meng Gyldenløves Bestalling som »Borgermester« paa Halden. Statholderen vilde gjerne have beskikket ham til »Præsident« og Commerceirecteur, men da han ikke vidste, om ikke Kongen hertil havde udnævnt nogen Anden, fik Nils Meng, som sagt, kun Bestalling som Borgermester, idet Gyldenløve dog under 25 Juni henstillede til Kongen, om det ikke skulde være passende at give ham Bestalling som Præsident og Commerceirecteur, og i Henhold dertil erholdt han da ogsaa under 14 Juli 1665 kgl. Udnævnelse som Præsident paa Frederikshald (sfr. 17 Sept. 1770). At Nils Meng har staaet paa en god Fod med Statholderen, kan man ogsaa se deraf, at han under 14de Juli 1665 af denne foresloges til Medlem af det ved Rescript. af 7 Juli s. A. under Gyldenløves eget Præsidium oprettede Admiralitetsraad søndenfelds, hvis Domme appelleredes directe til Kongen. Ved kgl. Rescript. af 22 Juli s. A. bifaldt Kongen Valget af de i Forslag bragte Personer. — Præsident Nils Meng døde paa Frederikshald i August 1676. Af hans Børn var Datteren Maren gift 1) med Kjøbmand Ole Christensson paa Frederikshald, med hvem hun havde én Datter, og 2) i Akerhus Slotskirke 30 Aug. 1671 (uden Trol. og Lysning) med daværende Justitsskriver i Norge, senere Justitsraad og Amtmand i Bergen Hans Nielsson, der efterlod sig følgende Børn: 1) Nils Hansson Meng, der 24 Mai 1700 blev Lieut. i Vesterl. nat. Infreg., 18 Aug. 1701 Premierl. i Hausmanns gev. Infreg. og 19 Sept. 1705 Capt. og Compagnichef i Oplandske nat. Infreg. Han var gift med Ide Tam (eller Fam), der 29 Oct. 1720 fik kgl. Bevilling til at sidde i uskiftet Bo efter Manden. Hun døde i Flekkefjord 17 Marts 1734 og er saaledes den »Capt. Mengs Eukefrue« der 29de Marts s. A. blev nedsat i Næs Kirke i Lunde Præstegjeld. Skiftet efter hende begyndte i Flekkefjord 15 April s. A. — De havde 2 Børn: a) Christian Meng, der 18 Aug. 1727, da han fik kgl. Bevilling til at være sin egen Værge, uanseet at han ei endnu var 25 A. gl., stod som Sergeant i 2 Vesterl. nat. Infreg., men senere blev Ingenieurcapt. i Rendsborg, hvor Enken Inger Margrethe og deres eneste Datter Helene Elisabeth Meng, der døde ugift, senere vare bosatte. b) Marie Anne (Mariane) Meng, der 24 Mai 1726 fik Bevilling til at være sin egen Værge. Hun afgik ved Døden i Flekkefjord kort før Moderen og blev begravet i Næs Kirke i Lunde Præstegjeld 15 Marts 1734, da der blev »parenteret« over hende. — 2) Anna Cathrine Meng, der var gift med Oberstl.

fik Bestalling som By- og Raadstueskriver paa Frederikshald, hvilken den 6 Mai 1667 erholdt kgl. Confirmation, senere blev Raadmand, i hvilken Stilling han i ethvert Fald var allerede 1684, da han angiver sig med Hustru og en Søn til Skat. Muligens tør han dog allerede paa denne Tid i flere Aar have været Raadmand paa Frederikshald, eftersom Erik Engebretsson, der selv stadigt bruger Familienavnet Prys (o: Prydz) og derfor uden Tvivl har været hans Søn, den 9 Marts 1687 af Gyldenløve blev beskikket til Fuldmægtig hos Hans Christensson Juel paa Fredrikshald, der da var By- og Raadstueskriver, men paa Grund af de ringe Indtægter, der vare forbundne med Embedet, ved Siden deraf maatte vedblive at drive sin Handel, der ofte krævede hans Fravær fra Byen, for at kunne ernære sig med Hustru og Børn, hvilket ogsaa det følgende Aar nødede ham til under 19 Oct. aldeles at afstaa Bestillingen til sin ovennævnte Fuldmægtig, der den 17 Novbr. s. A. fik kgl. Bestalling som By- og Raadstueskriver paa Fredrikshald. Raadmand Engebret Erichsson var afgaaet ved Døden før 14 Febr. 1700, da Enken Mette Dorothea Lorentz angiver sig selv, sin »Stifdatter« og sine »3 umyndige Børns Midler« til Skat. Manden maa derfor uden Tvivl have været gift 2 Gange uden at dog hans 1ste Hustrues Navn for Tiden kjendes. I sit Ægteskab med Mette Dorothea Lorentz havde han kun de tidligere nævnte 3 Børn, der af Moderen angives i Arv efter Faderen at være tilfalden:

- 1) Petter Lorentzen Engebretsson »Pruys« 113 Rdl. 3 $\frac{1}{2}$ 18 β .
- 2) Hans Engebretsson »Pruys« 113 Rdl. 3 $\frac{1}{2}$ 18 β .
- 3) Else Dorothea Engebretsdatter »Pruys« 56 Rdl. 3 $\frac{1}{2}$ 21 β ,

Genschau, med hvem hun havde 3 Døtre. 3) Johanne Dorothea Meng, der var gift med Oberst Georg Ferdinand von Oldenburg, efter hvis Død hun den 22 Sept. 1729 fik kgl. Bevilling til at sidde i uskiftet Bo. 4) Antonette Augusta Meng, der var gift med Ulrik Fredrik Bøyesen, der var Generalveimester søndenfjelds og Commissionscommissarius i Norge. 5) Mette Dorothea Meng, der 31 Mai 1728 fik Bevilling til at være myndig og døde ugift i Huset hos sin Svoger Boyesen, hos hvem hun havde været i 20 Aar, da hun 22 Juni 1729 oprettede Testamente til Fordel for ham og hans Hustru, hvilket Test. fik kgl. Confirmation 11 Juli s. A. 6) Anne Sophie der døde ugift 1724 og 7) Nicoline Marie »Hansen«, † paa Lunde adelige Sædegaard i Vanse Præstegjeld paa Lister 17 Jan. 1763 (begr. 7 Febr. s. A.) 87 A. gl., gift med Commandeur i Søetaten Johan Vibe, der døde 1750 uden Børn.

Derimod havde han vistnok i sit første Ægteskab flere Børn. Thi foruden den allerede nævnte By- og Raadstueskriver paa Fredrikshald Erik Engebretssøn, der selv stadig bruger Familienavnet »Pryz« (o: Prydz), nævnes en Elen Engebretsdatter, der muligens tør være den af Enken omtalte »Stifdatter«, uagtet hun rigtignok ikke kaldes Prydz, men dog omtales i en saadan Forbindelse med en Mathias Engebretssøn »Pruys«¹⁾, at hun maa antages at være dennes Søster, hvorfor begge sandsynligvis vare Børn af Raadmand Engebret Erichssøn. Samtidigt forekommer ogsaa en Nils Engebretssøn, men han bruger ei noget Familienavn. Da dette ei heller er Tilfældet med Raadmanden selv eller hans Broder Mads Erichssøn, der ogsaa var bosat paa Fredrikshald, er det ikke usandsynligt, at Børnene kan have hentet sit Familienavn Prydz fra Raadmandens 1ste Hustru, der enten selv kan have været født Prydz eller endog muligens blot tidligere gift med en Prydz. At der nemlig paa en eller anden Maade er en Forbindelse mellem de her omhandlede Personer af Navnet Prydz og den Slægt af dette Navn, der levede i Norge i Begyndelsen af det 17de Aarhundrede og senere, er vist neppe tvivlsomt. Stamfaderen for denne sidste var en Henrik Prydz, der vel maa have været Borger i Oslo, hvor i alle Fald den ene af hans Sønner og sandsynligvis ogsaa den anden vare fødte, men videre kjendes der ei til ham. Sønnen Oluf Henrikssøn Prydz (Olaus Henrici Prussius) blev 14 Sept. 1611 indskrevet som Student ved Kjøbenhavns Universitet, dimitteret fra Oslo Skole, blev senere Capellan og Sognepræst til Sandeherred. Han var gift med Kirsten Christensdatter, men om de havde Børn vides ei. Broderen Hans Henrikssøn Pryds (Johannes Henrici Prus) blev immatriculeret som Student ved Kjøbenhavns Universitet 16 April 1617, ligeledes dimitteret fra Oslo Skole, og blev i 1627 Sognepræst til Vang paa Hedemarken, til hvilket Embede han ordineredes 3 Juni s. A. I 1636 havde han forset sig ved Forvaltningen af Alterens Sacramente, hvorfor Statholderen under 17 Oct. s. A. fik Ordre til at suspendere ham fra Embedet

¹⁾ Mathias Engebretssøn »Pruys« fik 12 Marts 1707 Opreisning paa Skiftet efter sin Svigermoder Hedvig Pedersdatter.

paa et Aars Tid, hvorhos han skulde staa aabenbare Skrifte og betale 100 Rdl. til Hospitalet i Christiania. Han døde 1659 og var gift med Formanden Hr. Michel Anderssons Enke Karen Lauritsdatter. Med hende kan han imidlertid ingen Børn have havt, eftersom der paa Skiftet efter hans Stedsøn Michel Michelsson paa Skattum i Vang, der døde 1663 uden Børn med sin Hustru Maren Pedersdatter (Sverdrup), kun nævnes følgende 3de Fuldsødskende: 1) Maren Michelsdatter, gift med Mag. Kjel Stub, Provst og Sognepræst til Ullensaker. 2) Karen Michelsdatter, gift med Major Poul Michelet¹⁾, Stamfaderen for denne franske, angiveligt adelige, men aldrig her i Landet naturaliserede Slægt, og 3) Magnild Michelsdatter, gift med Hr. Hans Lauritssen, Sognepræst til Tønset. Hr. Hans Prydz maa dog have været gift tidligere, thi i 1643 omtaler han i en Supplik til Statholderen en Datter, der havde været gift med Hr. Christen Mule, med hvem hun havde mange Børn. Maaske derfor ogsaa den Peder Hanssøn Prydz, der døde 1660 som Sognepræst til Vaaler ved Moss, kan have været hans Søn. Hr. Peder var gift med Karen Olufsdatter, der overlevede Manden og i alle Fald havde en Søn Christopher Prydz, der var gift med en Datter af Faderens Eftermand i Vaaler Hr. Peder Escholt, tidligere Slotsprædikant paa Akershuus. Muligens kan Hr. Peder Prydz ogsaa have havt en Datter, der har været Raadmand Engebret Erichssøns første Hustru, hvis denne ikke har været Hr. Peders Enke²⁾.

E. A. Thomle.

¹⁾ Major Poul Michelet boede paa Gaarden Freberg i Vangs Præstegjeld paa Hedemarken, hvor han døde 1662. Han var gift med Karen Michelsdatter, der i 1664, 50 A. gl., levede paa Freberg, hvor hun ogsaa døde i Slutningen af det følgende Aar, da Skiftet efter hende blev sluttet 9 Jan. 1666. Major Michelet havde i dette Ægteskab følgende 6 Børn: 1) Lorentz. 2) Hans. 3) Herman. 4) Poul. 5) Cathrine, og 6) Lisbeth Michelet, men han maa have været gift en Gang tidligere, eftersom der paa Skiftet efter ham ogsaa nævnes en Søn Poul d. Ældre, der var Enkens »Stifson«. Majorens Broder var den Capt. Jacob Michelet, der i 1664 boede paa Gaarden Hjellum i Vang, men dog tillige brugte Ljøstad i Stange, af Skyld 2 Huder. Han var gift med Anna Christensdatter Mule, der blev begravet i Vinger 18 Novbr. 1698, 62 A. 3 M. 12 D. gl.

²⁾ At det ikke er uden Exempel, at et Familienavn paa denne Maade er overført fra en til en ganske anden Slægt, der ikke har staaet i noget virkeligt Slægtskabsforhold til hin, har jeg allerede tidligere paavist i dette Tids-

Gaver.

Hr. Overcontroleur *W. Blich* i Bergen har vist Samfundet den Opmærksomhed at forære det et af ham besørgt Uddrag af Bergens ældste Skifteprotocoller. omfattende Aarene 1695—1785. Denne smukke Gave opbevares indtil videre hos den norske Bestyrelse.

Endvidere har Samfundet modtaget:

fra Hr. Assistent *F. C. Grønvald* hans:

Stamtavle over Adelslægten Orning; trykt som Manuskript; Kjøbenhavn 1886, 8;

fra Hr. Gehejmelegationsraad *A. Skrike*:

Festskrift i Anledning af Musikforeningens Halvhundreaarsdag af *V. C. Ravn* og *Angul Hammerich*, I—II; Kjøbenhavn 1886, 8:

fra Hr. Sognepræst *D. Thrap* hans: Familien *Bonnevie* 1715—1685. Ny Udgave, Christiania 1886, 8;

fra Hr. Pastor, Dr. phil. *R. G. le Sage de Fontenay* hans: Familien-geschichtliche Nachrichten über die drei Dänisch-Norwegischen Admirale *le Sage de Fontenay*. Mit einem Portrait in Autotyp und einer genealogischen Tafel. Für die Familie gedruckt im Gedenkjahr 1885; Kiel, 8;

fra Hr. Ingenieurlieutenant *Harvig Munthe* hans: Efterretninger om Familien *Munthe*, 2det Hefte, Christiania 1885, 8 (Se Tidsskriftets 5te Bind, S. 96).

skrifts 5 Bind, S. 88 og fl. — Den der omtalte Søren Pay, hvis Enke Kirsten Jørgensdatter Lang († 1678) senere ægtede Laurits Simonssøn, som 1685 var bosat paa Dramdal i Eker, havde med denne sin 2den Mand ligeledes en Søn Søren Lauritssøn »Pay», der optog dette Familienavn efter Moderens 1ste Mand. Han var den 25 Aug. 1685, da han gav Afkald paa sin mødrene Arv, bosat i Bergen, men er muligens den Søren Pay, der i 1715 boede i Kjøbenhavn. Den Sidstes Broder der rigtignok hed Fredrik »Jørgensen» Pay, blev 2 Juni 1714 udnævnt til Sognepræst til Vangs Præstegjeld i Valdres, hvor han dog allerede døde 5 Marts 1715. Hans Enke Magdalena Adriansdatter, der døde et Par Maaneder efter Manden 18 Juni 1715 paa Vangs Præstegaard, efterlod sig kun en eneste Datter Maria Margaretha Pay, 3 A. gl. Moderen havde 2 Brødre i Kjøbenhavn, hvor deres Moder »Maria Adrian» Hof» ogsaa boede.

Indhold.

	Side
En bergensk Slægtbog fra det 17de Aarhundrede, ved Archivassistent, cand. jur. <i>E. A. Thomle</i>	1
Christian Nolds Selvbiographi, ved Sognepræst, Dr. phil. <i>H. F. Rørdam</i>	31
Det Kongelige ridderlige Academis Matrikel, ved <i>Redactøuren</i>	53
Spørgsmaal:	
1. Om Johan Otto v. Cappelen, af Archivassistent, cand. jur. <i>E. A. Thomle</i>	68
2. Om forskjellige Personer af Slægten Munthe, af Ingenieurlieutenant <i>H. Munthe</i>	68
3. Om Henrik Nielsen Knutz, af stud. juris <i>T. Algreen-Ussing</i>	69
4. Om Slægten Thiligner, af Lensmand <i>C. Løvrig</i>	70
Svar paa Spørgsmaal:	
I. Om Familien Prydz, af Archivassistent, cand. juris <i>E. A. Thomle</i>	70
Gaver	80

Skriftlige Henvendelser bedes sendte til Samfundets Secretairer: for Norge Bureauchef Alf Collett i Christiania, for Danmark Cand. polit. G. L. Wad, Tidsskriftets Redacteur, Oehlenschlägersgade Nr. 7, Kjøbenhavn V.

Enkelte Hefter sælges ikke særskilt. Til Kjøbs kunne faas de efterhaanden udkommende fuldstændige Bind for 1¹/₂ Gange Medlemsbidraget.
